

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvern avdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Vår dato: 25.05.2016
Vår referanse: 2016/3409
Arkiv nr.: 461.3
Deres referanse:

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Inspeksjonsrapport

2015.033.I.FMHE

Eidsiva Bioenergi AS, avd. Ingeberg,
Engomsvingen 41 Trehørningen,
2323 Ingeberg

Inspeksjon ved Eidsiva Bioenergi AS, avd. Ingeberg

Dato for inspeksjonen: 24.05.2016
Rapportnummer: 2016.033.I.FMHE
Saksnr.: 2016/3409

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Johnny Stranden
Tormod Botheim
Geir Hagen
Tor Fjærgård

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Eidsiva Bioenergi AS, avd. Ingeberg (Trehørningen), 24.05.2016:

Fylkesmannen avdekket 1 avvik og 2 anmerkninger:

- Det er mangler ved miljørisikovurderingene for tankanleggene (avvik)
- Utforming og drift av oppsamlingsarrangement tilknyttet lagringstankene er ikke optimalt
- Det er ikke gjennomført beredskapsøvelser som omfatter lagringstankene

Virksomheten må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.11.2016** på at avviket er rettet. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 994 787 144	Eies av: 980 258 165
Besøksadresse: Engomsvingen 41, Trehørningen	Telefon: 06262
Bransjenr. (NACE-kode): 35.300	E-post: firmapost@eidsivaenergi.no

Kontrollert anlegg

Navn: Eidsiva Bioenergi AS, avd. Ingeberg	Anleggsnr: 0403.0171.01
Kommune: 0403 Hamar	Anleggsaktivitet: Avfallsforbrenning
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 2
Tillatelse gitt: 18.11.2008	Tillatelse sist oppdatert: 09.05.2016

2. Hensikten med tilsynet

Inspeksjonen er en del av en landsdekkende kontrollaksjon rettet mot forskriften om tanklagring, som trådte i kraft 01.01.2014 (jf. forurensningsforskriften kap. 18, «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall»). Aksjonen koordineres av Miljødirektoratet og gjennomføres i samarbeid med fylkesmennene.

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om virksomheten har implementert forskriftskravene i sin internkontroll og risikovurdering, og om kravene etterleves. Følgende tema ble prioritert under tilsynet:

- Miljørisiko (med fokus på tankanlegg/tanklagring)
- Driftsrutiner og overvåkingstiltak (for å forebygge og oppdage lekkasjer/utslipp)
- Barrierer (tiltak for å hindre/begrense forurensning)
- Forebyggende inspeksjon og vedlikehold (for å sikre tilfredsstillende teknisk tilstand)
- Beredskap (for å begrense omfanget av eventuelle utslipp)

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avviket som er beskrevet i denne rapporten. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av påpekte avvik og anmerkninger innen **01.11.2016**.

Dersom et avvik ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om redegjørelse er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Hedmark.

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 2 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 10.05.2016). Dette betyr at dere skal betale *kr. 16 300* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Miljødirektoratet.

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Det er mangler ved miljørisikovurderingene for tankanleggene.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften (tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall), §§ 18-4 og 18-6.

Kommentarer:

Miljørisikoanalysen for ammoniaktanken omfatter ikke alle forhold ved tanklagringen.

«Analysen skal omfatte tanker og alt tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft».

Det er foretatt en generell ROS-analyse for mottak av ammoniakk, og det er utført en «sikker-jobb-analyse». Det er imidlertid ikke gjennomført en analyse av alle anleggskomponenter med vurdering av sannsynlighet og konsekvens, slik forskriften krever.

Det er ikke utført egen ROS-analyse for oljetank.

Oljetanken har annet innhold og forskjellig ventil- og utslippsarrangement. Det må derfor utføres en separat analyse for denne tanken.

Det er ikke utført konkrete miljøkonsekvensvurderinger.

ROS-analysen skal omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. F.eks. må utslipp som ledes til overvannsledning vurderes med tanke på miljøkonsekvenser i tilknyttede vannresipienter.

Det er ikke fastsatt akseptkriterier.

«Den ansvarlige for lagringen skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko, og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene».

Akseptkriterier kan være rettet mot miljøkonsekvenser og sette en grense for hvilke skader eller belastninger en resipient eller biotop kan tåle. Det kan også tas utgangspunkt i økonomiske forhold og settes en grense for hvor omfattende beredskap eller kostbare tiltak det er samfunnsøkonomisk forsvarlig å gjennomføre.

Akseptkriterier er viktig for å kvalitetssikre de beslutninger som virksomheten skal ta om utslippsrelatert utstyr tekniske tilstand og for beslutninger om eventuelle endringer om inspeksjonsfrekvenser eller i tilfeller der en planlagt inspeksjon blir utsatt. Akseptkriterier kan f.eks. være minimum vegtgykkelse for tank eller rør, maksimalt areal som er utsatt for korrosjon, maksimalt antall eller dybde på groptæringer på et gitt areal, gjenværende tid før utslipp/havari, utstyrsnormer/standarder, utstyrslieferandørers anbefalinger og egne erfaringer. Det kan være behov for å endre akseptkriteriene ved ny kunnskap om miljøforhold, om tankanleggets tilstand og dets utvikling over tid, om sikringstiltak eller om andre forhold som påvirker miljørisiko.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Utforming og drift av oppsamlingsarrangement tilknyttet lagringstankene er ikke optimalt.

Kommentarer:

Tanker skal sikres med nødvendige barrierer mot ulike typer hendelser som kan medføre forurensning (§ 18-6 bokstav c). Barrierer er en funksjon eller tiltak som kan motvirke eller begrense lekkasjer eller utslipp fra tankanleggene, og skal være basert på vurdering av miljørisiko. Barrierer kan være organisatoriske eller tekniske.

Oppsamlingsarrangement under tankene er en type barriere det er stilt konkret krav til. For tanker etablert før 01.01.2014 gjelder krav til oppsamlingsarrangement fra 01.01.2019. For disse tankene kan oppsamlingsarrangementet tilpasses uten at tanken flyttes.

Stengeventilen for oppsamlingstanken tilknyttet ammoniakk tanken står til vanlig åpen, for at ikke tanken skal fylles med regnvann. Avløp ledes til kommunal overvannsledning og videre til resipient. Ved eventuelle lekkasjer skal ventilen stenges manuelt. Det foreligger skriftlig prosedyre for dette. Det er også utarbeidet detaljert prosedyre for stenging av ventilen ved fylling av tanken. Bedriften vurderer fylling som den største risikofaktor for at utslipp fra tanken skal inntreffe (overfylling eller feil ved utførelse).

Stengeventiler skal holdes stengt når det ikke foretas drenering av tanken, slik at oppsamling av eventuell lekkasje skjer automatisk. Det må etableres egne rutiner for drenering av oppsamlingsarrangementene. Det kan fordel anlegges et overbygg eller en flyttbar nedbørs-avskjerming over oppsamlingsarrangementet.

Lagringstankene har stående sylinderform. Deler av veggene ligger utenfor oppsamlings-areale som er avgrenset av en opphøyet kant. Ved gjennomgående skader på sideveggen kan derfor lekkasjen gå utenfor oppsamlingstanken. Lagringstankene har en ekstra beskyttelse i form av dobbelt mantel. Virksomheten har, som nevnt over, vurdert fylling som største risikofaktor for utslipp. Risikoforholdene knyttet til eventuell lekkasje som kan renne utenfor oppsamlingsarrangementene bør likevel vurderes særskilt.

Anmerkning 2

Det er ikke gjennomført beredskapsøvelser som omfatter lagringstankene.

Kommentarer:

Tankene inngår i bedriftens beredskapsplan, men det er ikke gjennomført test eller øvelse av beredskapen rettet mot tankene spesielt (jf. § 18-7).

8. Andre forhold

Bedriften har to kjemikalietanker:

- Ammoniakk (25 % løsnings salmiakksprit), 50 m³
- Fyringsolje, 70 m³

Bedriften ble startet opp og lagringstankene etablert i 2011.

ROS-analyse for NH₃-tank er utført som 3 x 3-matrise. Analysen omfatter lossing/beredskap, arbeidsmiljø/helse, SJA-mottak.

Ved fylling må gass fra tank pumpes tilbake til bil.

Følgende risikoreducerende tiltak er etablert:

- Vedlikeholdstiltakene
- Rutiner ved fylling, overvåking ved fylling. Risiko fylling SJA.

Risikovurderingen er ikke evaluert etter tiltak, virksomheten anser at det ikke er behov med bakgrunn i at det ikke er foretatt anleggsmessige endringer siden oppstart.

Periodisk testing

- Gassmåling tanker (hver 6.måned)
- Alarmer. NH₃-gassalarm på topp og bunn
- Tetthetskontroll
- NH₃-kontroll. Lekkasje, armatur. Lett tilgjengelig, lett å avdekke (lukt)
- Sikkerhetskontroll på hele systemet hvert 2. år (YARA)
- Oljetank er av stålt, ikke kontrollert. Sil kontrolleres, denne vil fange opp rust
- CO₂-regnskap. Årlig peiling av nivå

Barrierer

- Dobbel mantel på tanker
- Alarm hvis overtrykk tanker forsvinner
- Varsling/beredskap
- Visuelle inspeksjonsrunder
- Rutiner ved fylling (SJA). Krav til ikke søl på bakken. Krav til bruk av gassmaske, slik at operatører kan utføre arbeidsoppgaver
- Snøsmelting (varmekabler) rundt tankene, ikke behov for snørydding inntil

Handlingsplan/innsatsplan for større utslipp

- olje ved utslipp mindre enn 10 liter, andre kjemikalier uansett mengde
- begge tanker inngår i beredskapsplanen

Alt overvann går via utendørs basseng og til kommunal overvannsledning.

9. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kap. 18.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)